

ДИРЕКЦИЯ “ЗДРАВЕОПАЗВАНЕ И ХУМАННО ОТНОШЕНИЕ КЪМ ЖИВОТНИТЕ И КОНТРОЛ НА ФУРАЖИТЕ”
БЪЛГАРСКА АГЕНЦИЯ ПО БЕЗОПАСНОСТ НА ХРАНИТЕ
✉ гр. София, 1606; бул. “Пенчо Славейков” 15 А; e-mail: ahwfc@bfsa.bg

ПРИЛОЖЕНИЕ КЪМ ЗАПОВЕД № РД 11-166/23.01.2018 г.

ПРАКТИЧЕСКО РЪКОВОДСТВО ЗА БОРБА С ВЕЗИКУЛОЗНАТА БОЛЕСТ ПО СВИНЕТЕ

Януари, 2018 г.

Съдържание

стр.

I.	Въведение	3
II.	Описание на болестта	3
	Възприемчивост	3
	Епизоотология	3
	Смъртност	4
	Патогенеза	4
	Клинична картина	4
	Патологоанатомична картина	5
	Диагноза	5
	Диференциална диагноза	5
	Зоонозен аспект	7
III.	Процедури за контрол и вземане на проби и лабораторна диагностика	7
IV.	Исторически данни за епизоотично развитие на болестта	8
V.	Законодателство	9
VI.	Регистрация на свиневъдните обекти и идентификация на свине.	9
VII.	Популации свине по региони.	10
VIII.	Информация за ВБС	10
IX.	Мерки при съмнение за ВБС	11
X.	Мерки при потвърждение на ВБС	12
XI.	Критерии за определяне на предпазна и наблюдавани зони:	14
	А/ Мерки в 3 км. предпазна зона	14
	Б/ Мерки в 10 км. наблюдавана зона	17
	В/ Допълнителни мерки	18
XII.	Почистване и дезинфекция на заразните животновъдни обекти	18
XIII.	Повторно въвеждане на животни в заразени животновъдни обекти	19
XIV.	Имунизация	20
XV.	Списък с контактни лица	20
XVI.	Епизоотологично проучване при съмнение или възникване на заболяването везикулозна болест по свинете	21
XVII.	Съвет за собствениците на ферми	33

I. Въведение:

Практическото ръководство е изготвено съгласно Наредба № 19 от 06.11.2007г. за ограничаване и ликвидиране на някои екзотични болести по животните и мерките срещу везикулозната болест по свинете/обн. ДВ бр. 95 от 20.11.2007г., в сила от 20.11.2007г./ и Директива 92/119/ЕС на Съвета от 17.12.1992г.

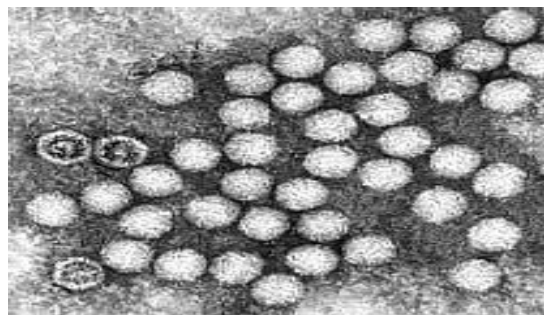
Целите на ръководството са да бъдат представени подробни инструкции и информация, относно практически аспекти при борбата с везикулозната болест по свинете.

Настоящото практическо ръководство и стратегическия и ресурсен план за ликвидиране на особено опасни заразни болести по животните сформират националния оперативен план за ликвидиране на везикулозната болест по свинете.

II. Описание на болеста:

Везикулозната болест или ентеровирусната инфекция е контагиозна вирусна болест по свинете с епизоотичен ход, протича остро с везикули и ерозии по копитата, рилото и устата, с благоприятен изход.

Етиологичният агент на Вирусната болест по свинете е едноверижна РНК, без обвивка, икосаедрална симетрия, плътност – 1,34, седиментационен коефициент – 150р, много малки антигенни различия между щамовете, съществуват антигенни връзки с човешкия Коксаки тип В5 вирус.

Вирусът е от *сем. Picornaviridae, под Enterovirus – Enterovirus*, с размери 22 и 30 nm, култивира се в тъканни култури от свински произход, цитопатогенно действие на 72 час, различия във вирулентността на SVDV, силно устойчив в кисела среда, жизнен при pH 5-3

Във външна среда при обичайни условия се съхранява за 2 м. В замърсени свински фекалии, съхранявани при нормална температура, е открит след 138 дни. Изсушаването, опушването и замразяването го консервират. В замразено месо може да се съхрани 11 месеца.

Възприемчивост:

Само свине, по всяка вероятност и дивите свине, порода, възраст и пол не влияят. Говеда и овце - инапарентна инфекция, без особено епизоотологично значение.

Епизоотология:

Източник на инфекция са болни, реконвалесцентни и субклинични животни. Отделяне

на вируса започва 48 часа преди появата на клиника. Излъчване чрез разкъсаните везикули, с некротичния епител, урината, фекалиите, носни/конюнктивални изтечения. Реконвалесцентните отделят с фекалиите над 3 месеца след преболедуването. Заразяването става алиментарно и по рядко аерогенно и контактно.

Източник на инфекция могат да бъдат също месо и месни произведения, необезвредени кухненски и кланични отпадъци добити от заразени свине.

Разпространение:

Търговията предимно със замразени свински меса и в известна степен с живи свине, а на близко разстояние храненето с кухненски и кланични отпадъци, безконтролното движение на свинете вътре в заразеното селище и контаминираните превозни средства. Човек може механично и биологично, той може да са зарази и разболе. Умерена контагиозност под 70% / по ниска от шапа.

Смъртност:

Ниска, само при новородените до 10%.

Патогенеза:

Прилича на шапа. Вирусът е дермотропен, прониква в лигавицата, размножава се и предизвиква ексудация и образуване на първични везикули. Те обикновено остават незабелязани /хран. канал/, а тези които се виждат по-късно са вторични - появили се след вирусемичния стадий - локализиращи по кожата на копитния венец и в междуподкожната цепка, по рилото, устните и лигавицата на устата, а понякога и по вимето. С формирането на вторичните везикули - температура спада. След спукването - плитки яркочервени ерозирани повърхности, които не след дълго епителизират. Болестният процес - 5-7 дни, а епителизирането - след 15 дни. Възможни са усложнения – гнойно-некротични.

Клинична картина:

Инкубационния период е от 2 до 28 дни

Две форми – доброкачествена и усложнена

Д о б р о к а ч е с т в е н а (о б и ч а й н а) ф о р м а :

Неразположение, анорексия, жажда, t. (40,5-41 °C), куцота - най-честия признак - с един или повече крайници, което води до затруднение в предвижването. Везикули → ерозии по венечния ръб на главните/страничните пръстени, 10-15% в областта на главата, по носното огледало, по устните, венеца и езика, понякога по вимето. След няколкодневно боледуване животните оздравяват. Често - болестта протича много леко - незабелязано

У с л о ж н е н а ф о р м а – по-рядко:

Влошено общо състояние, силна t (41,5-42 °C), развитие на дълбоки гнойно-некротични процеси, понякога - отпадане на копитната капсула и аборти, болестният процес протича по-бавно / продължителен реконвалесцентен период/. При около 10% - смърт.

КОПИТНИ ЛЕЗИИ

ВЕЗИКУЛИ/ЕРОЗИИ ПО РИЛОТО

ЛЕЗИИ ПО ВИМЕТО

ЕРОЗИИ ПО ЕЗИКА

Патологоанатомична картина:

Характерни са външните промени наблюдавани при клиничния преглед, метастатични абсцеси и некротични огнища.

Диагноза:

Задължително - лабораторно потвърждение. Материал - цели или разкъсани везикули най-малко 1г. в PBS, рН 7.2, везикулозна течност, цяла кръв (фебрилен период)/, кръвен серум. За изолация - свински клетъчни култури. Идентификация ELISA. За антитела - ВН и ELISA.

Диференциална диагноза:

- Шап (picornavirus)

- Везикулозен стоматит (rhabdovirus)
- Везикулозна екзантема (calicivirus)
- Говеда- чувствителни на Шап и ВС; не към ВБ
- коне - чувствителни на ВС, към останалите - не
- свине - чувствителни и към 3-те вируса

Везикулозна болест свине

Везикулозна болест свине

Везикулозна болест свине

Везикулозна екзантема

Шап

Везикулозна екзантема

Шап

Зоонозен аспект:

Вирусът на ВБС не инфектира лесно човек. Известни са малко случаи – предимно лабораторни работници, които работят с този вирус. Инкубационния период е от 1-2 до 5 седмици. Заразяване - най-често аерозолно. Клиника- инфлуенца- треска, неразположение, абдоминална и мускулни болки, везикули не се наблюдават. Има описан един случай с асептичен менингит. Лекуване - симптоматично и болните оздравяват без усложнения.

III. Процедури за контрол и вземане на проби и лабораторна диагностика

Съгласно Националната програма за профилактика, надзор, контрол и ликвидиране на болестите по животните и зоонозите в България, се извършват лабораторно-диагностични изследвания при съмнение за ВБС.

1. Вземане и транспортиране на проби

Вземане на кръвни проби

Вземане на кръвни проби от югуларната вена:

Свинята се задържа в стоящо положение. Иглата се пъха в югуларната вдлъбнатина около 5 см краниално на входа на гръдния кош. Иглата се насочва леко медиално и назад и се пъха към гърба до проникване в югуларната вена. Препоръчваният размер на иглата е 1G дълга до 80 мм.

Вземане на кръвни проби от предна куха вена:

За свине, които са твърде малки за техниката влизане в югуларната вена в стоящо положение, предната куха вена е добра алтернатива. Бозаещи прасета или малки отбити прасета трябва здраво да се удържат на техните гърбове с главите им натиснати върху повърхността, на която лежат. Иглата се пъха в лявата страна на браздата на врата леко отпред и странично на върха на гръдната кост на въображаемата линия, която свързва върха на гръдната кост с дясното ухо. Иглата се насочва под ъгъл 30° вертикално, надолу, леко назад и медиално до проникване в предната куха вена. За по-големи свине подобна техника може да се използва при свине в стоящо положение.

До изпращането им в Националната референтна лаборатория кръвните проби трябва да се съхраняват, ако е необходимо, при 4° С.

Вземане на цели и разкъсани везикули

Везикулите /най – малко 1 грам/ трябва да се събират, колкото е възможно по-асептично, без контакт с дезинфектант и трябва да се слагат в отделни чисти контейнери /в PBS с 50% глицерин, Ph 7,2/, всеки с етикет посочващ номера на свиневъдното стопанство, номера на свинята, от която е взета пробата, типа на тъканта, името на официалния ветеринарен лекар и датата на събирането. Формулярът за предаване, който придружава пробите, трябва да предоставя подробна информация за животните, от които са взети пробите, включително клинични и после смъртни

доказателства и бележка за други видове животни, които се отглеждат във фермата. Едно копие от формуляра за предаване трябва да се задържи от официалния ветеринарен лекар за досието на случая и едно копие трябва да се изпрати по факса на Националния център за контрол на заболяванията. Пробите трябва да се съхраняват, подобно на кръвните проби, при 4° С до изпращането им в Националната референтна лаборатория.

Изпращане на проби

Кръвните и тъканите проби трябва да се транспортират, за предпочитане с куриер, но във всеки случай по най-бързия възможен начин, до Националната референтна лаборатория. Лабораторията трябва да бъде информирана, че са изпратени проби за диагностициране, и да се даде индикация за очакваното време на тяхното пристигане, за да може да се направи подготовка за тяхното приемане и изпитване. По време на транзита те трябва да се съхраняват студени, но не замръзнали. В лабораторията пробите могат да се съхраняват при 4° С, но трябва да се тестват незабавно.

Важно е формуляра за предаване, който придружава пробите до лабораторията, да включва отчет за близката клинична история на стадото и всякакви налични епидемиологични данни, включително, ако е възможно, вероятния източник на инфекцията и датата на въвеждане.

2. Лабораторно изследване

Подробните методи за събиране на материали за диагностициране, лабораторните диагностични центрове, методите за откриване на антитела и оценяване на резултатите от лабораторните изследвания се съгласуват с ЕК.

За изолация на вируса се използват свински клетъчни култури, а за идентификация се прилага ELISA. Подходящи за търсене на анти - SVDV – антитела са ВН и ELISA.

IV. Исторически данни за епизоотично развитие на болестта:

1. 1966г. - в Ломбардия (Италия) шапоподобно заболяване единствено по свинете, което имало благоприятен изход и се причинявало от вирус, различен от вируса на шапа по-нататъшните изследвания – ентеровирус;
2. Няколко години по-късно - в Хонконг и Япония;
3. Европа - Франция, 1971г., Англия, 1972г.-1973г., Италия, 1973г., Австрия, 1973г., Гърция, 1979г.;
4. Англия, 1982г.; Франция, 1983г.; Румъния, 1985г.; Белгия, 1993г.; Холандия, 1994г.; Китай, 1999г.;
5. Италия и Португалия 2003г.
6. 51 случая през 2006г. в Италия;
7. През 2007г. от 01.01. до 20.04. са докладвани 53 случая от Италия
8. През 2007г. в северна Португалия;

НОЗОГЕОГРАФСКА КАРТА НА ВИРУСНАТА БОЛЕСТ ПО СВИНЕТЕ ЗА 2004Г.

потвърдено
  отсъства
  няма данни

V. Законодателство

Нормативна база, която следва да се прилага за целите на борбата с и контрола на ВБС (само основни ключови мерки) е посочена в таблицата по долу:

Законодателство на Европейския съюз	Съответни български нормативни актове и мерки
Директива на Съвета 92/119/ЕИО от 17.12.1992г. за въвеждане на общи мерки на Общността за борба с някои болести по животните и на специфични мерки относно ВБС	НАРЕДБА №19 от 06.11.2007 г. за ограничаване и ликвидиране на някои екзотични болести по животните и мерките срещу ВБС / обн., ДВ, бр.95 от 20.11.2007 г., в сила от 20.11.2007 г./
Директива на Съвета 82/894/ЕЕС (Правила за обявяване на заболявания в Общността)	НАРЕДБА №23/14.12.2005 г., за реда и начина за обявяване и регистрация на заразните болести по животните/ обн., ДВ, бр. 6 от 20.01.2006 г., в сила от 1.05.2006 г./
Директива на Съвета 92/102/ЕЕС	Наредбата №61 от 09.05.2006 г. за условията и реда за официална идентификация на животните за които не са предвидени изисквания в регламент на ЕС/ обн., ДВ,бр.47 от 9.06.2006 г., в сила от 9.06.2006 г./

VI. Регистрация на свиневъдните обекти и идентификация на свине.

В чл. 51 от Закона за ветеринарномедицинската дейност е посочено, че животните подлежат на идентификация, а животновъдните обекти на регистрация. БАБХ е официалната компетентна служба за идентификацията на животните, която поддържа компютъризирана информационна система за въвеждане на данни за идентифицираните животни и регистрираните животновъдни обекти. Информационната система на БАБХ се използва за проследяване на пробите, на процеса на тяхното разработване;

Съгласно чл. 3 от Наредбата №61 за условията и реда за официална идентификация на животните за които не са предвидени изисквания в регламент на ЕС, транспонираща напълно в българското законодателство Директива на Съвета 92/102/ЕЕС, идентификацията на животновъдните и регистрацията на животновъдните обекти (в това число и на свиневъдните) се извършва от органите на Българска агенция по безопасност на храните (БАБХ) или от упълномощени от тях лица.

Животновъдните обекти, в които се отглеждат свине, подлежат на регистрация в:

- регистъра за отразяване на движението, който се поддържа от собственика;
- информационната система на БАБХ;

Кодовият регистрационен номер на обекта се дава еднократно и остава постоянен, независимо какви видове животни се регистрират в този обект. Всички информационни данни се съхраняват за срок 3 години след прекратяване на дейността на животновъдния обект или продажба, клане, смърт и др. на отделно животно, отглеждано в обекта.

С Наредба № 61 се определят изискванията и начина на идентифициране на свинете. Свинете се идентифицират с индивидуална ушна марка (с уникален сериен номер или, в случаите, касаещи свине за угодяване и подлежащи на директно клане, на марката е изобразен регистрационния номер на свиневъдния обект).

Съгласно Закона за ветеринарномедицинската дейност, собствениците на селскостопански животни са длъжни:

- да предоставят животните си за идентификация, ваксинация и диагностични изследвания;
- да осигуряват достъп до животновъдния обект и животните на ветеринарния лекар, който ги обслужва;
- да спазват изискванията за придвижване и транспортиране на животни;

Не се разрешава движение на неидентифицирани животни до пазари, изложения, кланици, панаири, състезания и до други стопанства или населени места.

VII. Популации свине.

Животновъдните стопанства на територията на страната, в които се отглеждат свине се групират в следните видове:

- а) Индустириални свиневъдни стопанства, представляващи приблизителнополовината от популацията домашни свине в България;
- б) Фамилни ферми, категория А (ферми с въведени мерки за биосигурност) и Б (не всички мерки за биосигурност все още не са въведени),
- в) Стопанства, в които се отглеждат свине предназначени само за собствена консумация в така наречения " заден двор ",
- г) Стада от Източнобалкански свине - които се отглеждат при пасищни условия
- д) Популация от диви свине,

VIII. Информация за ВБС

Информация по отношение на ВБС може да бъде намерена на следните веб-страници:

http://ec.europa.eu/food/animal/diseases/index_en.htm

<http://www.merckvetmanual.com/mvm/index.jsp?cfile=htm/bc/54400.htm>
<http://www.oie.int/en/animal-health-in-the-world/animal-diseases/>

При епизоотична обстановка БАБХ може като допълнение към информацията на уеб страницата си да въведе гореща линия за отговори на публични въпроси.

IX. Мерки при съмнение за ВБС

1. БАБХ при получаване на информация от регистрираните ветеринарни лекари за съмнение за възникване на Везикулозна болест по свинете /ВБС/ в животновъден обект незабавно изпраща официален ветеринарен лекар, който го контролира и незабавно уведомява Европейската комисия (ЕК) за възникналото съмнение.

2. Когато съществува съмнение, че животните в животновъден обект са заразени с ВБС, БАБХ осигурява незабавно извършване на изследване от официален ветеринарен лекар, за да се потвърди или отхвърли съмнението за наличие на болест, включително и взимане на необходимия брой проби за лабораторно изследване.

3. След уведомяването за съмнение за съществуване на болестта БАБХ незабавно поставя животновъдния обект под официален надзор, като разпорежда:

а) преброяване на всички животни от възприемчивите за болестта видове по категории, като се записва броят на животните, които са умрели, заразени или застрашени от заразяване; преброяването се актуализира, като се отчитат новородените или умрелите животни за времето на евентуалното наличие на болестта в животновъдния обект и информацията се предоставя при поискване и може да се проверява при всяко посещение в обекта;

б) всички животни от възприемчивите видове в животновъдния обект да се държат в помещения, отделно от другите животни, или да се отведат на друго място, където могат да бъдат изолирани.

в) забранява излизане или влизане от животновъдния обект на животни от възприемчивите видове;

г) забранява движението на:

- хора, животни от други видове, които не са възприемчиви към болестта и транспортни средства във или извън животновъдния обект;
- месо, трупове на животни или храна за животни, съоръжения, отпадъци, боклук, тор или всичко друго, чрез което може да бъде пренесена болестта;

д) движението на хора, животни от невъзприемчивите видове и транспортни средства се разрешава от БАБХ след предприемане на мерки с цел предотвратяване на риск от разпространение на болестта;

е) поставяне на подходящи средства за дезинфекция на входовете и изходите на сградите или местата, където се помещават животни от застрашените видове, както и на входа и изхода на животновъдния обект;

ж) извършване на епизоотично проучване;

4. До налагането на мерките по т. 3 собственикът или гледачът на всяко животно, за което има съмнение за наличие на болестта, предприема всички действия за спазването на мерките по т. 3, с изключение на тази по подточка ж);

5. Българската агенция по безопасност на храните може да приложи всяка от мерките по т. 3 към други животновъдни обекти в случай, че местоположението им, тяхната конфигурация или контакти с животновъдния обект, в който има съмнение за болестта, дават основания за съмнение за възможно заразяване.

6. Мерките по т. 1 - 3 не се прекратяват, докато официалният ветеринарен лекар на основание на резултат от лабораторно изследване и проведеното епизоотично проучване не отхвърли съмнението за наличие на болестта.

Х. Мерки при потвърждение на ВБС

1. След като бъде официално потвърдено, че ВБС е възникнала в животновъден обект, освен мерките по т. X, 3, БАБХ разпорежда прилагане на допълнителни мерки:

а) всички животни от възприемчивите видове в животновъдния обект да бъдат убити на място незабавно; умрелите или убитите животни да бъдат изгорени, загробени или преработени в обект за обезвреждане на странични животински продукти; тези операции се извършват по начин, намаляващ до минимум риска от разпространение на причинителя на болестта;

б) преработване по подходящ начин и под официален надзор на вещества и отпадъци, като храна за животни, боклук, тор или меки отпадъци, които могат да бъдат замърсени с причинителя на болестта; това преработване се извършва съгласно указанията на официалния ветеринарен лекар с цел предпазване от разпространение на болестта;

в) след извършване на мерките по т. а) и б) сградите, използвани за отглеждане на животните от възприемчивите видове, дворовете, транспортните средства и всички съоръжения, които могат да са замърсени с причинителя на болестта, да се почистят и дезинфекцират;

г) извършване на епизоотично проучване.

2. Трупите на унищожените животни и отпадъците по т. 1, а) и б) се загробват в изкоп с дълбочина 3 м., който се напълва с тях до височина 2 м., като по дъното му и върху трупите и отпадъците се насипва хидратна вар. Един метър от изкопа се запълва със земна маса, за да не могат да го разравят месоядните животни. Загробването се извършва в почва, в която няма подпочвени води, за да не се допусне замърсяването им или възникване на други екологични щети.

3. БАБХ може да разшири прилагането на мерките по т. 1 по отношение на други съседни животновъдни обекти, ако тяхното местоположение, конфигурация или контакти с животновъдния обект, в който е потвърдено наличие на болестта, предполагат съмнение за заразяване.

4. Въвеждането в животновъдния обект на нови животни се разрешава от БАБХ след

задоволителна проверка на изпълнение на изискванията за почистване и дезинфекция, извършена от официалния ветеринарен лекар.

5. В случаите на заразяване или съмнение за заразяване на диви животни БАБХ осигурява предприемането на необходимите мерки, за които информира ЕК и държавите членки, чрез Постоянния комитет по хранителната верига и здравеопазване на животните.

6. Когато наличието на ВБС се потвърди в животновъдни обекти, които са съставени от две или повече самостоятелни производствени единици, БАБХ може да не приложи изискването по т. 1, а), когато се касае за производствените единици на заразен животновъден обект при положение, че официалният ветеринарен лекар писмено е потвърдил, че структурата и размерът на тези единици и операциите, изпълнявани в тях, са такива, че единиците са напълно отделени по отношение на помещения, отглеждане на животните, персонал, съоръжения и хранене, така че разпространението на причинителя на болестта от една в друга единица е предотвратено.

7. Епизоотичното проучване включва:

а) продължителността на периода, през който болестта може да е съществувала в животновъдния обект, преди да се изпрати уведомление за нея или преди да е имало съмнение за наличието ѝ;

б) възможния произход на болестта в животновъдния обект и идентифицирането на други животновъдни обекти, в които има животни от възприемчивите видове, които могат да бъдат заразени или са заразени;

в) движението на хора, животни, трупове, месо, транспортни средства, оборудване или вещества, за които има вероятност да пренесат причинителя на болестта до или от животновъдния обект;

г) наличието и разпространението на причинителя на болестта.

8. Изпълнителния директор на БАБХ със заповед създава национален кризисен център, който осъществява цялостно координиране на всички мерки, необходими за осигуряване ликвидирането на болестта възможно най-бързо и с цел провеждане на епизоотичното проучване.

9. Когато официалният ветеринарен лекар открие или счита на основание потвърдена информация, че болестта е възможно да е пренесена в животновъдния обект по X., т.2 от други животновъдни обекти, или е пренесена от животновъдния обект по X., т.2 в други животновъдни обекти в резултат на движение на хора, животни, превозни средства или по какъвто и да е друг начин, тези животновъдни обекти се поставят под официален надзор и в тях се прилагат мерките по X., т.3. Мерките се прилагат, докато съмнението за болестта в другите животновъдни обекти не бъде официално отхвърлено.

10. Когато официалният ветеринарен лекар открие или счита на основание потвърдена информация, че болестта би могла да е пренесена в животновъдния обект по XI., т.1 от други животновъдни обекти, или е пренесена от животновъдния обект по XI., т.1 в други животновъдни обекти в резултат на движение на хора, животни, превозни средства или по какъвто и да е друг начин, тези животновъдни обекти се поставят под официален надзор и в тях се прилагат мерките по X., т.2. Мерките се прилагат, докато съмнението за болестта в другите животновъдни обекти не бъде официално отхвърлено.

11. БАБХ прилага мерките по Х., т.2 в животновъдния обект по Х., т.3 най-малко за срока на инкубационния период, считано от вероятното време на възникване на болестта, установено от епизоотичното проучване.

12. Потвърждение за наличие на вируса на везикулозната болест при свинете има когато:

а) в животновъдни обекти, в които е бил изолиран вирус на везикулозната болест по свинете от свине или от околната среда;

б) в животновъдни обекти, в които се отглеждат свине, които са серопозитивни за везикуозна болест по свинете, при положение, че тези или други свине в животновъдните обекти показват изменения, характерни за везикуозна болест;

в) в животновъдни обекти, в които се отглеждат свине с клинични признаци на болестта или серопозитивни, при положение, че има пряка епизоотична връзка с потвърдено огнище на болестта;

г) при други стада, в които са открити серопозитивни свине; в този случай БАБХ, преди да потвърди наличието на болестта, извършва последващи изследвания, в частност повторно взимане на проби и повторно изследване през интервал най-малко от 28 дни между вземанията на пробите; изискванията по т.Х се прилагат до приключване на допълнителните изследвания; ако последващите изследвания не показват наличие на везикуозна болест, въпреки че свинете все още са серопозитивни, БАБХ осигурява условия за убиването и обезвреждането им под официален надзор или клането им под официален надзор в кланица, определена от БАБХ.

БАБХ осигурява условия свинете в кланицата да се държат и колят отделно от други свине и месото им да се пуска само на националния пазар.

XI. Критерии за определяне на предпазна и наблюдавани зони:

1. Размерът на предпазната зона се определя от БАБХ - около заразения животновъден обект предпазна зона с минимален радиус 3 км, която се включва в наблюдавана зона с минимален радиус 10 км. При определянето на зоните се отчитат географски, административни, екологични и епизоотични фактори, както и всички улеснения за провеждане на наблюдение.

2. Когато зоните обхващат и територията на друга държава членка, БАБХ си сътрудничи с компетентните органи на тази държава членка при определянето им.

3. БАБХ може да поиска от ЕК да вземе решение за изменение на границите на зоните или на продължителността на прилагане на ограничителните мерки, като вземе предвид:

- а) географското разположение на зоните и екологичните фактори;
- б) метеорологичните условия;
- в) наличието, разпространението и вида на преносителя на болестта;
- г) резултатите от епизоотичното проучване;
- д) резултатите от лабораторните изследвания;
- е) действително приложените мерки.

A/ Мерки в 3 км. предпазна зона

1. В случай на везикуозна болест по свинете БАБХ прилага следните мерки:

а) идентифицира всички животновъдни обекти в зоната, в които има животни от възприемчивите видове;

б) извършва периодични посещения в животновъдните обекти, в които има животни от възприемчивите видове, включително провежда клинични прегледи на животните, и когато е необходимо - взема проби за лабораторни изследвания; в БАБХ се съхраняват протоколи за посещенията, извършените клинични прегледи и получените от тях резултати; честотата на посещенията трябва да бъде пропорционална на сериозността на епизоотичната обстановка в животновъдните обекти, изложени на най-голям риск за възникване на болестта;

в) забранява движението и транспортирането на животни от възприемчивите видове по обществени и частни пътища, с изключение на пътищата в животновъдния обект; изключение от забраната се допуска при преминаване на животни чрез автомобилен или железопътен транспорт без разтоварване или спиране;

г) може по изключение след одобрение от ЕК да разреши свине, предназначени за незабавно клане, идващи от обекти, разположени извън предпазната зона, да бъдат насочени за клане в кланица, разположена в тази зона;

д) забранява камиони и други превозни средства и съоръжения, които се използват в предпазната зона за транспортиране на свине или други животни, както и материали, които могат да бъдат замърсени с вируса на везикулозната болест (например храна, тор, меки отпадъци и др.), да напускат животновъден обект, намиращ се в предпазната зона, територията на предпазната зона или кланица, преди да бъдат почистени и дезинфекцирани по начин, определен от БАБХ; след почистването и дезинфекцията им, камионите и превозните средства трябва да бъдат проверени от БАБХ;

е) забранява свинете да бъдат премествани от животновъдния обект, в който се отглеждат, в продължение на 21 дни след извършване на първоначалното почистване и дезинфекция на заразения животновъден обект съгласно изискванията, след 21 дни БАБХ може отмени забраната за преместване на свинете и да разреши предвижването им директно до кланица, определена от БАБХ, по възможност в границите на предпазната или наблюдаваната зона, при условие, че:

- е извършен преглед на всички свине в животновъдния обект; е извършен клиничен преглед на свинете, предназначени за клане;
- всяка свиня е била маркирана с ушна марка или идентифицирана чрез друг одобрен метод;
- свинете ще се транспортират в превозни средства, запечатани от БАБХ;
- официалният ветеринарен лекар, отговарящ за кланицата, е предварително информиран за намерението в нея да се изпратят свине.

При пристигане в кланицата свинете се държат и колят отделно от други свине. Превозните средства и съоръженията, в които са транспортирани свинете, се почистват и дезинфекцират, преди да напуснат кланицата.

При предкланичния и следкланичния преглед официалният ветеринарен лекар, отговарящ за кланицата, трябва да вземе предвид всички признаци, характерни за наличието на вируса на везикулозната болест при свинете.

При клането на свинете официалният ветеринарен лекар взема представителна извадка от

кръвни проби. В случай на положителен резултат от взетите проби за наличие на везикулозната болест при свинете се прилагат мерките от т. 9.3;

ж) след 21 дни БАБХ може отмени забраната за преместване на свинете и да разреши предвиждането директно към други сгради, разположени в предпазната зона - при изключителни обстоятелства и при условие, че:

- е извършен преглед на всички свине в животновъдния обект;
- е извършен клиничен преглед с отрицателни резултати на свинете, които ще бъдат преместени;
- всяка свиня е била маркирана с ушна марка или идентифицирана чрез друг одобрен метод;

з) контролира месото, добито от свинете по буква "е":

- да не се предлага за търговия в Общността или международна търговия и да носи здравна маркировка за прясно месо по чл. 3, ал. 5 от Наредба № 37 от 2006 г. за здравните изисквания към животните, от които се добиват суровини и храни за консумация от хора (обн., ДВ, бр. 36 от 2006 г.; изм. и доп., бр. 4 от 2007 г.);
- да е добито, разфасовано и съхранявано отделно от месото, предназначено за търговия в Общността или международна търговия; влагането на месото в месни продукти, предназначени за търговия в Общността или международна търговия, се допуска само след преработка по приложение № 2 от Наредба № 37 от 2006 г. за здравните изисквания към животните, от които се добиват суровини и храни за консумация от хора;

-

и) като изключение от буква "з", когато се отнася за месо от свинете, посочени в буква "е", БАБХ може да реши да използва маркировка, различна от тази по чл. 3, ал. 5 от Наредба № 37 от 2006 г. за здравните изисквания към животните, от които се добиват суровини и храни за консумация от хора; маркировката трябва ясно да се отличава от маркировките, които се поставят върху свинското месо в съответствие с изискванията на Регламент (ЕС) № 853/2004 на Европейския парламент и на Съвета от 29 април 2004 г., определящ специфични изисквания за хигиена на хранителните продукти, или Регламент (ЕО) № 2076/2005 на Комисията от 5 декември 2005 г. относно определяне на преходни разпоредби за прилагането на Регламенти (ЕО) № 853/2004, (ЕО) № 854/2004 и (ЕО) № 882/2004 на Европейския парламент и на Съвета и за изменение на Регламенти (ЕО) № 853/2004 и (ЕО) № 854/2004; когато БАБХ реши да използва алтернативна маркировка, тя информира ЕК чрез Постоянния комитет по хранителната верига и здравеопазване на животните.

к) в случаите по буква "и" идентификационната маркировка трябва да бъде четлива и неизтриваема, отделните знаци лесно да се разчитат и да са ясно напечатани, маркировката трябва да е съгласно Регламент (ЕО) № 853/2004.

2. Мерките в предпазната зона продължават най-малко, докато:

а) дейностите по почистване и дезинфекция бъдат извършени;

б) във всички животновъдни обекти в зоната се извърши:

- клиничен преглед на свинете, при които е установено, че животните нямат клинични признаци, предполагащи наличие на везикуозна болест по свинете;
- серологично изследване на представителна извадка от проби от свинете с отрицателен резултат за наличие на антитела срещу везикуозна болест при свинете; при разработване на схемата за серологично изследване трябва да се вземе предвид начинът на предаване на везикулозната болест и начинът, по който са отглеждани

животните; схемата се представя на ЕК за одобрение.

Клиничният преглед и серологичното изследване не трябва да бъдат провеждани до 28 дни след завършване на предварителното почистване и дезинфекция в заразения животновъден обект.

3. След изтичане на периода от 28 дни в предпазната зона се предприемат мерките, прилагани в наблюдаваната зона.

4. Когато забраната за преместване по т. 1, буква "е" продължава над 30 дни поради възникване на други случаи на болестта и в резултат на това възникнат проблеми при отглеждането на свине, БАБХ след мотивирано искане от собственика на свинете и потвърждаване на мотивите от официалния ветеринарен лекар може да разреши преместването на животните от животновъден обект, разположен в предпазната зона, извън тази зона.

Б/ Мерки в 10 км. наблюдавана зона

1. В случай на везикулозна болест по свинете БАБХ прилага следните мерки:

а) всички животновъдни обекти, които имат животни от възприемчивите видове, трябва да бъдат идентифицирани;

б) всяко движение на свине, с изключение на придвижването им от животновъден обект до кланицата, разположени в наблюдаваната зона, се разрешава, при условие че никое от животните в животновъдния обект не е било преместено през последните 21 дни; собственикът или лицето, отговарящо за животните, трябва да води дневник, в който вписва движението на животните;

в) движението на свине, които се намират в наблюдаваната зона, може да бъде разрешено от БАБХ, при условие че:

- до 48 часа преди придвижването е извършен преглед на свинете в животновъдния обект;
- до 48 часа преди придвижването е извършен клиничен преглед с отрицателен резултат за наличие на везикулозна болест на свинете, които ще бъдат придвижвани;
- до 14 дни преди придвижването е извършено серологично изследване на представителна извадка от проби от свинете с отрицателен резултат за наличие на антитела срещу везикулозна болест; когато свинете са предназначени за клане, от тях може да се вземе кръв за серологични изследвания в кланицата, определена от БАБХ; в случай на положителен резултат от взетите проби за наличие на везикулозната болест при свинете се прилагат мерките по т. В/ 3;
- всяка свиня е маркирана с ушна марка или е била идентифицирана чрез друг одобрен метод;
- камионите и другите превозни средства и съоръжения, използвани за транспортирането на свинете, са почистени и дезинфекцирани след всяка операция по транспортирането;

г) камионите и другите превозни средства и съоръжения, използвани за транспортирането на свинете, други животни или материали, които могат да бъдат замърсени и които се използват в наблюдаваната зона, не трябва да напускат тази зона, без да са били почистени и дезинфекцирани по начин, определен от БАБХ.

2. Размерът на наблюдаваната зона може да бъде променян по реда на XI., т.3 от тази наредба.

3. Мерките в наблюдаваната зона трябва да бъдат прилагани най-малко до приключването на:

- а) дейностите по почистване и дезинфекция;
- б) мерките, прилагани в предпазната зона.

V/ Допълнителни мерки

В случай на везикулозна болест по свинете допълнително се прилагат и следните мерки:

1. Когато официално е потвърдено наличието на везикулозна болест по свинете, БАБХ освен мерките при съмнение и потвърждаване, предприема мерки месото на свинете, заклани през периода между вероятното проникване на вируса на болестта в животновъдния обект и прилагането на официалните мерки, да бъде проследено и унищожено под официален надзор с цел предотвратяване на риск от разпространение на болестта.

2. Когато официалният ветеринарен лекар има съмнение, че свинете от който и да е животновъден обект е възможно да са заразени в резултат на движение на хора, животни или транспортни средства или по какъвто и да е друг начин, разпорежда свинете от животновъдния обект да останат под официален надзор, докато в обекта не се извърши:

- а) клиничен преглед на свинете с отрицателни резултати;
- б) серологично изследване на представителна извадка от проби от свинете с отрицателен резултат за наличие на антитела срещу везикулозна болест.

Клиничният преглед и серологичното изследване се извършват до 28 дни след възможното замърсяване на сградите в животновъдния обект в резултат на движението на хора, животни, транспортни средства или по какъвто и да било друг начин.

3. Ако наличието на везикулозна болест по свинете бъде потвърдено в кланица, БАБХ предприема следните мерки:

- а) всички свине незабавно се изколват;
- б) трупите и вътрешните органи на свинете се унищожават под официален надзор за недопускане разпространение на вируса на везикулозната болест;
- в) сградите, съоръженията и транспортните средства се почистват и дезинфекцират под контрол на официалния ветеринарен лекар в съответствие с указания от БАБХ;
- г) извършва епизоотично проучване съгласно;
- д) забранява въвеждането на други свине за клане най-малко 24 часа след завършване на почистването и дезинфекцията.

XII. Почистване и дезинфекция на заразените животновъдни обекти

1. Предварително почистване и дезинфекция:

а) след като трупите на свинете се транспортират за обезвреждане, тези части от сградите, в които са живели свинете, както и всички други части от сградите, които са били замърсени по време на клането, се дезинфекцират с дезинфектант, одобрен от БАБХ, в подходящи концентрации за унищожаване на вируса на везикулозната болест по свинете; използваният дезинфектант трябва да остане върху дезинфекцираната повърхност най-малко 24 часа;

б) всички тъкани или кръв, които са разпръснати при извършване на клане, внимателно се събират и обезвреждат заедно с трупове; клането винаги се извършва върху непропусклива повърхност.

2. Последващо почистване и дезинфекция:

а) торът, постелята, замърсените храна и другите замърсени материали се отстраняват от сградите, събират се купчини и се напръскват с дезинфектант, одобрен от БАБХ; меките отпадъци се обработват по метод, гарантиращ унищожаването на вируса на везикулозната болест;

б) всички подвижни принадлежности се изваждат от сградите, почистват се и се дезинфектират отделно;

в) мазните и другите замърсявания се отстраняват от всички повърхности чрез наkisването им с препарат, премахващ мазнините, и след това се измиват с вода под налягане;

г) обработката с дезинфектант продължава до изпръскването на всички повърхности;

д) плътно затворените помещения се дезинфектират чрез опушване;

е) официалният ветеринарен лекар извършва проверка на помещенията и нарежда да се направи незабавен ремонт на повредените врати, стени и други техни части;

ж) след приключване на ремонта официалният ветеринарен лекар извършва проверка, за да установи дали е извършен качествено;

з) всички части на сградите, в които не се съхраняват запалителни материали, се обработват термично с горелка;

и) всички повърхности се напръскват с алкален дезинфектант с рН над 12,5 или с друг дезинфектант, одобрен от БАБХ; дезинфектантът се измива след 48 часа.

3. Заключително почистване и дезинфекция

4. Обработването с горелка или алкален дезинфектант се повтаря след 14 дни.

XIII. Повторно въвеждане на животни в заразени животновъдни обекти

1. Не допуска въвеждане на нови животни по-рано от четири седмици от приключване на заключителното почистване и дезинфекция на сградите.

2. Контролира повторното въвеждане на свине в животновъдния обект да се извършва в зависимост от начина на отглеждане по една от следните процедури:

а) в животновъдни обекти с отглеждане на свинете на открито повторното им въвеждане се започва с въвеждането на ограничен брой малки прасенца под наблюдение, които са били изследвани и са показали отрицателни резултати за наличието на антигеном срещу везикулозната болест; опитните прасенца се въвеждат в съответствие с указанията на БАБХ в заразения животновъден обект и се подлагат на клинични прегледи до 28 дни от въвеждането им в обекта, след което се изследват серологично за наличие на вируса на везикулозната болест; ако нито едно от прасенцата не покаже клинични признаци на везикулозна болест и не развие антигеном срещу вируса на болестта, се извършва пълно въвеждане на животните в животновъдния обект;

б) при всички други форми на отглеждане повторното въвеждане на свинете се извършва в съответствие с мерките, предвидени в буква "а", или чрез пълно въвеждане, при условие че:

- всички свине се въвеждат в обекта в срок 8 дни, произхождат от животновъдни обекти, разположени в райони, в които не е установено наличие на везикулозна

болест, и преди въвеждането им са изследвани серологично с отрицателни резултати за наличието на вируса на болестта;

- нито една свиня няма да напуска животновъдния обект за срок 60 дни след въвеждането на последното животно;
- до 28 дни след въвеждането на последните свине в обекта на животните са извършени клинични прегледи и серологични изследвания в съответствие с указанията на БАБХ.

3. БАБХ осъществява контрол за спазване на следните изисквания:

а) да се използват дезинфекционни и инсектицидни средства в концентрации, одобрени от БАБХ;

б) почистването, дезинфекцията и дезинсекцията да се извършват под контрол на официален ветеринарен лекар по начин, предотвратяващ всякакъв риск от разпространение или оцеляване на причинителя на болестта;

в) при завършване на дейностите по т. 3, б) официалният ветеринарен лекар да проверява правилното изпълнение на мерките и да уточнява необходимия период от време не по-кратък от 21 дни, за да се увери, че ВБС е била напълно ликвидирана преди повторното настаняване на животни от възприемчивите видове в животновъдния обект.

4. Задължителните процедури по почистването и дезинфекцирането на заразен животновъден обект за ВБС се определя при разработване на съответните мерки за нея.

5. Почистването и дезинфекцията трябва да започне веднага след умиряването на възприемчивите животни като отстраняването им от животновъдния обект и трябва да се извърши методично. Във ферми, в които има наличие на гризачи, трябва да бъде извършена дератизация. За дератизация могат да се използва някои от следните продукти: Lanipat, Lanitox, парафинови блокчета, съдържащи антикоагулант за поставяне в канализацията.

6. Официалният ветеринарен лекар, отговорен за инфектирания обект, трябва да изготви план за действие за почистване и дезинфекция и да надзирава всички етапи на операцията.

7. Предварително трябва да се отбележат всички повреди на конструкцията на сградите и оборудването, подлежащи на почистване и дезинфекция. Това са площи, с напукани подове и стени или хлабави арматури, които ще изискват специално внимание. Необходимо е изготвянето на списък на съществуващите повреди в помещенията, така че последващи искове за компенсация, възникващи от тези официални дейности, да могат да бъдат лесно решавани. В допълнение трябва да се провери безопасността на електрическата инсталация и предвиди опасността от използване вода за миене. Трябва да се отчетат електромерите и водомерите, така че на собственика да бъде заплатено за използваните ресурси.

XIV. Имунизация:

1. Прекарването на инфекцията е съпроводено с изграждане на имунитет.
2. Съществуват инактивирани ваксини, но те никога не са били прилагани на терена.

XV. Списък с контактни лица

http://bfsa.bg//userfiles/files/ZHOJKF/CP_2018.xlsx

XVI. ЕПИЗООТОЛОГИЧНО ПРОУЧВАНЕ ПРИ СЪМНЕНИЕ ИЛИ ВЪЗНИКВАНЕ

НА ЗАБОЛЯВАНЕТО ВЕЗИКУЛОЗНА БОЛЕСТ ПО СВИНЕТЕ

1. Дата на посещение при съмнение или възникване на заболяване: .....(дата, месец, година)
час:.....

Докладът е изготвен от: .....

Животновъдният обект е посетен от: .....

2. Причина за съмнение/заболяване

2.1 животновъдният обект е: съмнение заболяване

Животновъдният обект е обявен за съмнение/заболяване на базата на:

клинична инспекция дата: ..... (ден, месец, година) час: .....

лабораторно потвърждение дата: ..... (ден, месец, година) час: .....

Начин на докладване на съмнението/заразяването за/от ВБС чрез:

съобщение проследяване проверка друго

от: собственик ветеринарен лекар търговец на животни

лаборатория други

3. Обща информация за животновъдния обект със съмнение за заразени или заболели свине

3.1. Име на собственика: .....

Рег. № на животновъдния обект

--	--	--	--	--	--	--	--

Адрес: .....

Код: ..... Град .....

Страна..... Телефон .....

Име на ветеринарния лекар, обслужващ обекта .....

3.2. Местоположение на животновъдния обект със съмнение за заразени/заболели свине (ако е различно от адреса на собственика):

Име на собственика .....

Адрес .....

Код .....Град.....Страна.....

3.3. Притежава ли собственикът други животновъдни обекти? Ако притежава:

Адрес .....

Код..... Град..... Страна.....

Адрес .....

Код..... Град..... Страна.....

3.4. Вид на животновъдния обект

Присъствие на други селскостопански животни:

да не

свине

ЕПЖ

професионално

развъждане

млекодайни

размножаване

угодяване (за производство на месо)

угодяване

телета (за производство на месо)

пункт за нерези

център за внос

събирателен център за износ

събирателен център за износ

други

други

непрофесионално

нетърговско

полутърговско

кози

птици

професионално

развъждане (размножаване) непрофесионално

паша/производство на месо

производство на мляко

професионално

носачки

бройлери

пуйки

щрауси

непрофесионално

непрофесионално

други животни.....

3.5. Географско местоположение на животновъдния обект

3.5.1. Площи

Обектът е разположен в: ветеринарен участък.....
държавни дивечовъдни станции, национални паркове.....
зона под наблюдение.....
район на ваксинация .....

3.5.2. Има ли други животновъдни обекти за отглеждане на свине/диви/източнобалкански свине в радиус от 1000 метра около съмнителното/заразения животновъден обект?

Да Не ако е да .....

Име .....

Адрес .....

Код ..... Град .....

4. Ситуация на терена на животновъдния обект

4. 1. Изработване на карта

Начертайте схематична карта на самия животновъден обект за отглеждане на свине с отделните постройки (идентификация по бройка), отделенията/боксовете (идентификация по бройка) и пътищата около тях, къщата на собственика, и околните стопанства за свине; поставете стрелка за посоките Север – Юг в ъгъла на скицата.

4.2. Клинични резултати от инспекцията

4.2.1.

Идентификация на животновъдния обект	постройка №	Вид свине	Възраст /тегло (кг)	Клинични признаци	Брой проби	Брой съмнителни или болни свине#	Общ брой свине#

#: с изключение на броя на свинете взети/убити за лабораторни изследвания

Вид на свинете: свиня майка, нерез, малко прасе, прасе за угояване

Свинете трябва да се преброят чрез наблюдение!

4.2.2 Първа проява на признаците – на коя дата? ..... (дата, месец, година)

4.2.3 В коя постройка/бокс? Постройка..... бокс.....

4.2.4 Опишете хода на заболяването през последните дни (история на заболяването)

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

4.2.5 Третирани ли са свинете с медикаменти напоследък? да не

4.2.6 Ако е да, с какви медикаменти, начална дата на лечението, продължителност на лечението?

Лечение с ..... Начална дата .....(ден, месец, година)

Продължителност: ..... дни

Лечение с ..... Начална дата .....(ден, месец, година)

Продължителност: ..... дни

Лечение с ..... Начална дата .....(ден, месец, година)

Продължителност: ..... дни

4.2.7. Ако е да по т.4.2.5, свинете реагирани ли са на лечението? да не

Каква е била диференциалната диагноза:

.....
.....
.....

4.3. Свине, изпратени за лабораторна диагностика

4.3.1

Вид свине	Идентификационен № на животното	Местоположение в животновъдния обект
-----------	---------------------------------	--------------------------------------

Общ брой на изпратените свине

4.3.2 През последните седмици приемани ли са свине или материали от проби за лабораторно изследване?

да не

4.3.3 Ако е да, кога? .....(ден, месец, година)

4.3.4 Заболелите свине и/или свинете със съмнение за заболяване поставени ли са в изолация?

да не

4.3.5 История на смъртността преди съобщаването

Отбележете броя на свинете, които са починали през последните 4 седмици, мястото в животновъдния обект, където свинете са се разболели (позовете се на картата) и вероятната причина за смъртта.

Постройка №	Отделение (бокс) №	Вид свине	Клинични признаци

5. Налични животни в животновъдния обект

Броят на животните трябва да бъде установен чрез преброяване на отделните животни!

5.1. Свине

Свине	Общ брой на наличните (включително заболелите)	Брой на заболелите свине
Свине майки		
Нерези		
Прасета, предназначени за ремонт		
Малки прасета сукалчета		
Отбити малки прасета		
Свине за угояване		
Други		
Общ брой свине:		

5.2. Налице ли е регистрация?

да не

5.3. Други стопански животни

Други стопански животни	Наличен брой	Изолирани от свинете
Едри преживни животни		Да/Не
Други преживни		Да/Не
Овце		Да/Не
Кози		Да/Не
Коне		Да/Не
Птици		Да/Не
Кучета		Да/Не
Котки		Да/Не
Зайци		Да/Не
Други		Да/Не

6. Хранене

6.1. Свинете хранени ли са с отпадъци от животински произход (от домакинството на собственика)?

да не

6.2. Свинете хранени ли са с отпадъци (помия) от животински произход (не от домакинството на собственика)?

да не

6.3. Ако е да, какви са имената на лицата, от които получавате отпадъци (помия) от животински произход:

Име .....

Адрес .....

Код и град ..... естество на отпадъците .....

7. Контакти с животни в околността

7.1. Съществуват ли контакти с животни от животновъдни обекти в околността?

да не

7.2. Ако е да, те включват следните животновъдни обекти:

Име .....

Адрес .....

Код и град ..... Рег. N на жив. обект ..... тип жив. обект .....

8. Проследяване на контактите с животни

8.1. Довеждани ли са нови животни в животновъдния обект през последните 6 седмици?

да не

8.1.1 Ако е да, това включва следните животински видове:

Дата на пристигане	Животински вид	Брой на животните	Аномалии забелязани от собственика	
				A
				B
				C
				D
				E
				F

8.1.2 Новите животни (освен свине) произхождат ли от животновъдни обекти, където се гледат свине?

да не

8.1.3 Име на лицето, превозило животните до животновъдния обект?

Име

Адрес

A
B
C
D
E
F

**Внимание! Същият ред трябва да се спазва с новите доставени животни (въпрос 8.1.1)
Пример: животинския вид, споменати под „А“ е доставен от превозвач/търговец „А“.**

8.1.4 Собственикът на животновъдния обект използва ли собствени превозни средства?

да не

8.1.5 Тези превозни средства преотстъпвани ли са на други лица?

да не

9. Проследяване на предишните контакти на животните

9.1. Продавани ли са животни от животновъдния обект през последните 6 седмици?

да не

9.1.1. Ако е да, това включва следните животински видове:

Дата на продажба	Животински вид	Брой на животните	Аномалии забелязани от собственика	
				A
				B
				C
				D
				E

9.1.2. Продажбата на животните от животновъдния обект до лицето, закупило животните е било извършено от:

- собственик   търговец/превозвач/купувач на животните

9.1.2.1 Ако не са транспортирани от самия собственик, отбележете името на лицето, превозило животните от животновъдния обект?

Име

Адрес

A

B

C

D

E

F

Внимание! Същият ред трябва да се спазва като при продажбата (точка 9.1.1)

Пример: животинския вид, споменати под „А“ е продаден от купувач/превозвач/търговец „А“.

9.1.3 Транспортирането на животните до адреса по предназначение е извършено от:

- транспортиране от собственика, продаващ животните – други животни не са транспортирани по същото време;
- транспортиране от собственика, продаващ животните – други животни са транспортирани по същото време;
- търговец/превозвач/купувач

9.2 Информация за местоназначението на животните, продадени от заразения животновъден обект

	Дата на продажба	Име	Адрес	Град	Рег. № на жив. обект	Чрез пазар на животни
A						
B						
C						
D						
E						
F						

10. Проследяване на инвентар, машини и материали, които е възможно да бъдат контаминирани

10.1 Инвентара, машините и др. материали давани ли са на заем на други лица?

- да   не

10.1.1 Ако е да:

	Име	Адрес	Град	Рег. № на жив. обект	Дата (ден, месец, година)
Транспортно средство					
Оборудване за зашеметяване					
Оборудване за кастрация					
Оборудване за идентификация					
Тор					

10.2 Притежава ли тор от други животновъдни обекти със свине в радиус от 200 м. от настоящия съмнителен/заразен животновъден обект?

да не

10.2.1 Извозван ли е тор от настоящия съмнителен/заразен животновъден обект през последните 4 седмици?

да не

10.2.1.1 Ако е да, информация относно дестинацията на торта:

Име	Адрес	Град	Рег. № на жив. обект	Дата (ден, месец, година)

10.3 Доставян ли е тор в този съмнителен/заразен животновъден обект през последните 4 седмици?

да не

10.3.1 Ако е да, информация относно произхода на торта:

Име	Адрес	Град	Рег. № на жив. обект	Дата (ден, месец, година)

11. Проследяване на контакти с лица

11.1 Имена на лицата посещаващи съмнителния/заразен животновъден обект през последните 4 седмици (използвайте следното кодово номериране):

№	Посетител	№	Посетител	№	Посетител
1	Ветеринарен лекар на ветеринарна практика	8	Семейство, което не живее в съмнителния/заразения жив. обект	15	.....
2	Търговец	9	Приятел	16	.....
3	Лице, което отглежда свине в къщи	10	Приятел от църквата	17	.....
4	Лице, работещо в сектора за отглеждане на свине	11	Членове на клуба	18	.....
5	Лице, което кастрира мъжки малки прасета	12	Познати в съседство	19	.....
6	Превозвач	13	Лица, които ви доставят стоки в дома	20	.....
7	Семейство/членове от съмнителния/заразения жив. обект	14	Лица, които събират вашия боклук	21	.....

11.2 Лица, които са били в контакт със свинете в съмнителния/заразения животновъден обект

Кодов №	Дата (ден, месец, година)	Цел на контакта	Коя постройка/бокс (използвайте идентификационната карта)	Контакт №
				A1
				A2
				A3
				A4
				A5
				A6
				A7
				A8
				A9
				A10

Информация за контактите, свързана с горната таблица

Контакт №	Име	Адрес	Град
A1			
A2			
A3			
A4			
A5			

A6			
A7			
A8			
A9			
A10			

11.3 Лица, които не са били в контакт със свинете, но са посетили съмнителния/заразения животновъден обект

Кодов №	Дата (ден, месец, година)	Цел на контакта	Коя постройка/бокс (използвайте идентификационната карта)	Контакт №
				B1
				B2
				B3
				B4
				B5
				B6
				B7
				B8
				B9
				B10

Информация за контактите, свързана с горната таблица

Контакт №	Име	Адрес	Град
B1			
B2			
B3			
B4			
B5			
B6			
B7			
B8			
B9			
B10			

11.4 Посещавали ли са наскоро собственикът или други лица от съмнителния/заразения животновъден обект панаири/пазари на животни, където са присъствали животни, податливи на КЧС?

да

не

XVII. Съвет за собствениците на ферми

1. Ограничен достъп до помещенията за всички посетители с изключение на основния персонал.
2. Изграждане на дезинфекционна яма на входа на стопанството и вани за обувки пред всяко хале, където се отглеждат прасетата и напълнени с одобрен дезинфектант.
3. Забранява се достъпа на МПС до помещенията и особено на тези, които се използват за транспорт на прасетата.
4. Изграждането на рампа за разтоварване на фуража на линията на оградата на фермата или на място във фермата, което е далеч от сградите с прасетата.
5. Ако имат прасета готови за клане е необходим контакт с ОДБХ, тъй като може да има забрана за движение на територията на региона.
6. Ако е сключен договор за закупуване на прасета в зависимост от ситуацията договора може да бъде прекратен или отложен.
7. Да не се посещават други свиневъдни стопанства в региона, но ако все пак е необходимо да се получи разрешение от ОДБХ.
8. Ако прасетата от фермата се разболеят, незабавно се уведомява ОДБХ дори и тревогата да е фалшива.